ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 9.7.2020
COM(2020) 303 final

2020/0138 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2017/2408 που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Λετονίας να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 1 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας[1] (στο εξής: οδηγία ΦΠΑ), το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα έπειτα από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να επιτρέπει σε κάθε κράτος μέλος να θεσπίζει ειδικά μέτρα παρέκκλισης από τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας, για λόγους απλούστευσης των διαδικασιών επιβολής του φόρου ή πρόληψης ορισμένων τύπων φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής.

Με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 17 Απριλίου 2020, η Λετονία ζήτησε την άδεια να συνεχίζει να εφαρμόζει, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2024, μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας για τον ΦΠΑ, με το οποίο επιτρέπεται στη Λετονία να απαλλάσσει από τον ΦΠΑ τους υποκείμενους σε φόρο με ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τις 40 000 EUR.

Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 2 της οδηγίας ΦΠΑ, η Επιτροπή, με επιστολή της 19ης Μαΐου 2020, ενημέρωσε τα άλλα κράτη μέλη σχετικά με το αίτημα της Λετονίας. Η Επιτροπή γνωστοποίησε στη Λετονία με επιστολή της 20ής Μαΐου 2020 ότι διέθετε όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εξέταση του αιτήματος.

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Το κεφάλαιο 1 του τίτλου XII της οδηγίας ΦΠΑ παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να θεσπίζουν ειδικά καθεστώτα για τις μικρές επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας να απαλλάσσουν τους υποκείμενους στον φόρο με ετήσιο κύκλο εργασιών κατώτερο από ένα συγκεκριμένο όριο. Η εν λόγω απαλλαγή σημαίνει ότι ο υποκείμενος στον φόρο δεν οφείλει να χρεώνει ΦΠΑ για τις παραδόσεις ή παροχές που πραγματοποιεί και, συνεπώς, δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ επί των εισροών του.

Σύμφωνα με το άρθρο 287 παράγραφος 10 της οδηγίας ΦΠΑ, η Λετονία μπορεί να απαλλάσσει από τον ΦΠΑ τους υποκείμενους στον φόρο των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει το ισόποσο των 17 200 EUR σε εθνικό νόμισμα, με βάση τον συντελεστή μετατροπής κατά την ημερομηνία προσχώρησής της. Δυνάμει της εκτελεστικής απόφασης 2010/584/ΕΕ[2] του Συμβουλίου, επιτρεπόταν στη Λετονία να εφαρμόζει υψηλότερο όριο και , ως εκ τούτου, να απαλλάσσει από τον ΦΠΑ τους υποκείμενους σε φόρο με ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τις 50 000 EUR. Το μέτρο αυτό παρατάθηκε με την εκτελεστική απόφαση 2014/796/ΕΕ του Συμβουλίου[3] μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2017. Με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/2408[4] του Συμβουλίου, επιτράπηκε στη Λετονία να

---

1 ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ.1.

2 Εκτελεστική απόφαση 2010/584/ΕΕ του Συμβουλίου, της 27ης Σεπτεμβρίου 2010, που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Λετονίας να εφαρμόσει μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 256 της 30.9.2010, σ. 29).

3 Εκτελεστική απόφαση 2014/796/ΕΕ του Συμβουλίου, της 7ης Νοεμβρίου 2014, που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Λετονίας να εφαρμόσει μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 330 της 15.11.2014, σ. 46-47).

4 Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/2408 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2017, που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Λετονίας να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 342 της 21.12.2017, σ. 8-9).

παρατείνει το μέτρο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 και, ταυτόχρονα, να μειώσει το κατώτατο όριο απαλλαγής από 50 000 EUR σε 40 000 EUR.

Σύμφωνα με τις λετονικές αρχές, το μέτρο διευκολύνει την είσπραξη του ΦΠΑ και παρέχει στη Λετονία τη δυνατότητα να απλουστεύσει τις διοικητικές διαδικασίες για τις μικρές επιχειρήσεις και, ως εκ τούτου, να μειώσει τον διοικητικό φόρτο για τις εν λόγω επιχειρήσεις. Επιπλέον, με το εν λόγω μέτρο θα μειωθεί επίσης ο φόρτος εργασίας των φορολογικών αρχών.

Επιπλέον, οι λετονικές αρχές εξηγούν ότι, κατά τα τελευταία έτη, παρατήρησαν μείωση του αριθμού των εγγεγραμμένων υπόχρεων καταβολής ΦΠΑ, εν μέρει λόγω της ταχύτερης διαγραφής των υπόχρεων καταβολής ΦΠΑ από το μητρώο ΦΠΑ ως αποτέλεσμα των μέτρων που ελήφθησαν για την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ, ενώ τα έσοδα από τον ΦΠΑ εξακολούθησαν να αυξάνονται και το κόστος ανά εισπραττόμενο ευρώ για τη φορολογική διοίκηση της Λετονίας μειώθηκε. Τα αποτελέσματα αυτά, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι στις γειτονικές χώρες της Λετονίας ισχύουν παρόμοια όρια για την εφαρμογή του ειδικού καθεστώτος για τις μικρές επιχειρήσεις (το κατώτατο όριο στην Εσθονία είναι 40 000 EUR, ενώ το κατώτατο όριο στη Λιθουανία είναι 45 000 EUR), συνηγορούν υπέρ της διατήρησης του κατώτατου ορίου στο σημερινό επίπεδο. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των λετονικών αρχών, η περαιτέρω μείωση του ορίου δεν θα έχει σημαντικές θετικές δημοσιονομικές επιπτώσεις ούτε θα αυξήσει τον αριθμό των εγγεγραμμένων για σκοπούς ΦΠΑ, διότι, όπως προκύπτει από τα πραγματικά στοιχεία για το 2018, οι επιπτώσεις σε δημοσιονομικούς όρους και σε όρους αριθμού επιχειρήσεων ήταν μικρότερες από τις προβλεπόμενες. Αντιθέτως, αύξηση του ορίου, για παράδειγμα στα 50 000 EUR, θα είχε αρνητικές δημοσιονομικές επιπτώσεις.

Το μέτρο έχει προαιρετικό χαρακτήρα. Ως εκ τούτου, οι μικρές επιχειρήσεις των οποίων ο κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει το όριο θα εξακολουθήσουν να έχουν τη δυνατότητα να ασκούν το δικαίωμά τους να εφαρμόζουν το κανονικό καθεστώς ΦΠΑ.

Κατά κανόνα, οι παρεκκλίσεις χορηγούνται για περιορισμένο χρονικό διάστημα, ώστε να είναι δυνατόν να αξιολογηθεί κατά πόσον το μέτρο παρέκκλισης εξακολουθεί να είναι κατάλληλο και αποτελεσματικό. Επιπλέον, πρόσφατα επανεξετάστηκαν οι διατάξεις των άρθρων 281 έως 294 της οδηγίας ΦΠΑ σχετικά με το ειδικό καθεστώς για τις μικρές επιχειρήσεις. Η νέα οδηγία που θεσπίζει απλούστερους κανόνες ΦΠΑ για τις μικρές επιχειρήσεις[5] ορίζει ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να θεσπίσουν και να δημοσιεύσουν τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για τη συμμόρφωση προς τους νέους κανόνες το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αρχίσουν να εφαρμόζουν τις εν λόγω εθνικές διατάξεις από την 1η Ιανουαρίου 2025.

Συνεπώς, είναι σκόπιμο να επιτραπεί στη Λετονία να εφαρμόσει το μέτρο παρέκκλισης έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

- **Συνοχή με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Το μέτρο παρέκκλισης συνάδει με τη φιλοσοφία της νέας οδηγίας για την τροποποίηση των άρθρων 281 έως 294 της οδηγίας ΦΠΑ σχετικά με το ειδικό καθεστώς για τις μικρές

[5] Οδηγία (ΕΕ) 2020/285 του Συμβουλίου της 18ης Φεβρουαρίου 2020 για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας όσον αφορά το ειδικό καθεστώς για τις μικρές επιχειρήσεις και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 904/2010 όσον αφορά τη διοικητική συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών με σκοπό την παρακολούθηση της ορθής εφαρμογής του ειδικού καθεστώτος για τις μικρές επιχειρήσεις (ΕΕ L 62 της 2.3.2020, σ. 13).

επιχειρήσεις, η οποία προέκυψε από το σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ[6] και αποσκοπεί στη δημιουργία ενός σύγχρονου, απλουστευμένου καθεστώτος για τις επιχειρήσεις αυτές. Συγκεκριμένα, το μέτρο στοχεύει στη μείωση, αφενός, του κόστους συμμόρφωσης με το καθεστώς ΦΠΑ και, αφετέρου, των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού τόσο στο εσωτερικό της χώρας όσο και σε επίπεδο ΕΕ, στον περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων από την επιβολή κατώτατου ορίου, καθώς και στη διευκόλυνση της συμμόρφωσης και της παρακολούθησης των επιχειρήσεων από τις φορολογικές διοικήσεις.

Επιπλέον, το όριο των 40 000 EUR συνάδει με τη νέα οδηγία, στον βαθμό που επιτρέπει στα κράτη μέλη να καθορίζουν το όριο του ετήσιου κύκλου εργασιών που απαιτείται για την απαλλαγή από τον ΦΠΑ σε επίπεδο που δεν υπερβαίνει τις 85 000 EUR (ή το αντίστοιχο ποσό σε εθνικό νόμισμα).

Ανάλογες παρεκκλίσεις, με τις οποίες απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ οι υποκείμενοι στον φόρο με ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει ένα ορισμένο κατώτατο όριο, σύμφωνα με τα άρθρα 285 και 287 της οδηγίας ΦΠΑ, έχουν χορηγηθεί και σε άλλα κράτη μέλη. Στη Μάλτα[7] έχει χορηγηθεί κατώτατο όριο 20 000 EUR· στις Κάτω Χώρες[8] κατώτατο όριο 25 000 EUR· στην Ιταλία[9] κατώτατο όριο 30 000 EUR· στο Λουξεμβούργο[10] κατώτατο όριο 35 000 EUR· στην Πολωνία[11] και την Εσθονία[12] έχει χορηγηθεί κατώτατο όριο 40 000 EUR· στην Κροατία[13] και τη Λιθουανία[14] κατώτατο όριο 45 000 EUR· στην Ουγγαρία[15] κατώτατο

---

6 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με ένα σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ – Προς έναν ενιαίο χώρο ΦΠΑ στην ΕΕ – Η ώρα των αποφάσεων (COM(2016) 148 final).

7 Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/279 του Συμβουλίου, της 20ής Φεβρουαρίου 2018, που επιτρέπει στη Μάλτα να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 54 της 24.2.2018, σ. 14).

8 Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/1904 του Συμβουλίου, της 4ης Δεκεμβρίου 2018, που επιτρέπει στις Κάτω Χώρες να εισαγάγουν ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 285 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 310 της 6.12.2018, σ. 25).

9 Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2016/1988 του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2016, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2013/678/ΕΕ που επιτρέπει στην Ιταλική Δημοκρατία να συνεχίσει να εφαρμόζει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 285 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 306 της 15.11.2016, σ. 11-12).

10 Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2019/2210 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2019, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2013/677/ΕΕ, που επιτρέπει στο Λουξεμβούργο να εισαγάγει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 285 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 332 της 23.12.2019, σ. 155).

11 Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/1919 του Συμβουλίου, της 4ης Δεκεμβρίου 2018, για την τροποποίηση της απόφασης 2009/790/ΕΚ που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Πολωνίας να εφαρμόσει μέτρο παρέκκλισης του άρθρου 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 311 της 7.12.2018, σ. 32).

12 Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/563 του Συμβουλίου, της 21ης Μαρτίου 2017, που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Εσθονίας να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 80 της 25.3.2017, σ. 33).

13 Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/1768 του Συμβουλίου, της 25ης Σεπτεμβρίου 2017, με την οποία επιτρέπεται στην Κροατία να εισαγάγει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 250 της 28.9.2017, σ. 71).

14 Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/1853 του Συμβουλίου, της 10ης Οκτωβρίου 2017, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2011/335/ΕΕ που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Λιθουανίας να εφαρμόσει μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 265 της 14.10.2017, σ. 15).

15 Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/1490 του Συμβουλίου, της 2ας Οκτωβρίου 2018, με την οποία επιτρέπεται στην Ουγγαρία να εισαγάγει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 252 της 8.10.2018, σ. 38).

όριο 48 000 EUR· στη Σλοβενία[16] κατώτατο όριο 50 000 EUR· και στη Ρουμανία[17] κατώτατο όριο 88 500 EUR.

Όπως προαναφέρθηκε, οι παρεκκλίσεις από την οδηγία ΦΠΑ θα πρέπει πάντοτε να ισχύουν για περιορισμένο χρονικό διάστημα, ώστε να καθίσταται δυνατή η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων τους. Η συμπερίληψη ημερομηνίας λήξης ισχύος του ειδικού μέτρου έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024, όπως ζήτησε η Λετονία, ευθυγραμμίζεται με τις απαιτήσεις της νέας οδηγίας σχετικά με απλούστερους κανόνες ΦΠΑ για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Η οδηγία αυτή προβλέπει την 1η Ιανουαρίου 2025 ως την ημερομηνία εφαρμογής από τα κράτη μέλη των εθνικών διατάξεων τις οποίες οφείλουν να θεσπίσουν προκειμένου να συμμορφωθούν με αυτήν.

Συνεπώς, το προτεινόμενο μέτρο είναι σύμφωνο με τις διατάξεις της οδηγίας ΦΠΑ.

- **Συνοχή με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η Επιτροπή τονίζει σταθερά στα ετήσια προγράμματα εργασίας της την ανάγκη θέσπισης απλούστερων κανόνων για τις μικρές επιχειρήσεις. Εν προκειμένω, το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2020[18] αναφέρεται σε μια «ειδική στρατηγική για τις ΜΜΕ, η οποία θα διευκολύνει τη λειτουργία, τη μεγέθυνση και την επέκταση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων». Το μέτρο παρέκκλισης συνάδει με τους στόχους αυτούς, όσον αφορά τους δημοσιονομικούς κανόνες. Συνάδει κυρίως με το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής του 2017[19], το οποίο αναφερόταν συγκεκριμένα στον ΦΠΑ τονίζοντας ότι ο διοικητικός φόρτος της συμμόρφωσης με το καθεστώς ΦΠΑ είναι μεγάλος για τις μικρές επιχειρήσεις και ότι οι τεχνικές καινοτομίες δημιουργούν νέες προκλήσεις όσον αφορά την αποτελεσματική είσπραξη του φόρου, υπογράμμιζε δε την ανάγκη απλούστευσης του καθεστώτος ΦΠΑ για τις μικρότερες επιχειρήσεις.

Ομοίως, το μέτρο συνάδει με τη στρατηγική του 2015 για την ενιαία αγορά[20], στην οποία η Επιτροπή έθεσε ως στόχο να συνδράμει στην ανάπτυξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μειώνοντας τον διοικητικό φόρτο που τις εμποδίζει να δρέψουν όλα τα οφέλη της ενιαίας αγοράς. Επίσης, ακολουθεί τη φιλοσοφία της ανακοίνωσης της Επιτροπής του 2013 «Πρόγραμμα δράσης για την επιχειρηματικότητα 2020: Επιστροφή του

16 Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/1700 του Συμβουλίου, της 6ης Νοεμβρίου 2018, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2013/54/ΕΕ με την οποία επιτρέπεται στη Δημοκρατία της Σλοβενίας να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 285 της 13.11.2018, σ. 78).

17 Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/1855 του Συμβουλίου, της 10ης Οκτωβρίου 2017, με την οποία επιτρέπεται στη Ρουμανία να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 265 της 14.10.2017, σ. 19).

18 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής 2020 — Μια Ένωση που επιδιώκει περισσότερα [COM(2020) 37 final].

19 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής 2017 [COM(2016) 710 final].

20 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Αναβάθμιση της ενιαίας αγοράς: περισσότερες ευκαιρίες για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις [COM(2015) 550 final].

επιχειρηματικού πνεύματος στην Ευρώπη»[21], στην οποία τονίζεται η ανάγκη απλούστευσης της φορολογικής νομοθεσίας για τις μικρές επιχειρήσεις.

Τέλος, το μέτρο συνάδει με τις πολιτικές της ΕΕ για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως καθορίζονται στην ανακοίνωση του 2016 για τις νεοφυείς επιχειρήσεις[22] και στην ανακοίνωση του 2008 «Προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις – Μια "Small Business Act" για την Ευρώπη»[23], η οποία καλεί τα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά των ΜΜΕ κατά την εκπόνηση νομοθεσίας και, ως εκ τούτου, να απλουστεύσουν το υφιστάμενο ρυθμιστικό περιβάλλον.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Άρθρο 395 της οδηγίας ΦΠΑ.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Όσον αφορά τη διάταξη της οδηγίας ΦΠΑ στην οποία βασίζεται, η πρόταση εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνεπώς, δεν έχει εφαρμογή η αρχή της επικουρικότητας.

- **Αναλογικότητα**

Η απόφαση αφορά άδεια που χορηγείται σε κράτος μέλος κατόπιν αιτήματός του και ουδόλως συνιστά υποχρέωση.

Δεδομένου του περιορισμένου πεδίου εφαρμογής της παρέκκλισης, το ειδικό μέτρο είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, δηλαδή την απλούστευση της επιβολής του φόρου προς όφελος των μικρών υποκείμενων στον φόρο, αλλά και της φορολογικής διοίκησης.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Ως νομική πράξη προτείνεται η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου.

Βάσει του άρθρου 395 της οδηγίας ΦΠΑ, παρέκκλιση από τους κοινούς κανόνες ΦΠΑ είναι δυνατή μόνο κατόπιν έγκρισης του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα έπειτα από πρόταση της Επιτροπής. Καταλληλότερη νομική πράξη είναι η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, διότι μπορεί να απευθύνεται σε μεμονωμένο κράτος μέλος.

---

[21] Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Πρόγραμμα δράσης για την επιχειρηματικότητα 2020: Επιστροφή του επιχειρηματικού πνεύματος στην Ευρώπη [COM (2012) 795 final].

[22] Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Οι μελλοντικοί οδηγοί της Ευρώπης: Η πρωτοβουλία για τις νεοφυείς και τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις [COM(2016) 733 final].

[23] Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών «Προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις» — Μια "Small Business Act" για την Ευρώπη [COM(2008) 394 τελικό].

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Δεν πραγματοποιήθηκε διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η παρούσα πρόταση βασίζεται σε αίτημα της Λετονίας και αφορά μόνο το συγκεκριμένο κράτος μέλος.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Δεν υπήρξε ανάγκη προσφυγής σε εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

- **Εκτίμηση των επιπτώσεων**

Με την πρόταση εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου επιτρέπεται στη Λετονία να συνεχίσει να απαλλάσσει από τον ΦΠΑ τους υποκείμενους στον φόρο των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τις 40 000 EUR. Οι υποκείμενοι στον φόρο των οποίων ο φορολογητέος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει το όριο δεν απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι για τους σκοπούς του ΦΠΑ και, ως εκ τούτου, ο διοικητικός φόρτος τους θα μειωθεί ως αποτέλεσμα του μέτρου, δεδομένου ότι δεν θα είναι υποχρεωμένοι να τηρούν μητρώα ΦΠΑ ή να υποβάλουν δήλωση ΦΠΑ. Συνεπώς, το μέτρο θα έχει δυνητικά θετικό αντίκτυπο στη φορολογική διοίκηση, καθώς θα μειώσει τον διοικητικό φόρτο.

Σύμφωνα με τις λετονικές αρχές, η μείωση του κατώτατου ορίου εγγραφής στα μητρώα ΦΠΑ από 50 000 σε 40 000 EUR προβλέπεται να αποφέρει επιπλέον έσοδα ΦΠΑ ύψους 5,9 εκατ. EUR για τον κρατικό προϋπολογισμό και να οδηγήσει σε 3 426 επιπλέον νέες εγγραφές για σκοπούς ΦΠΑ ετησίως. Προκειμένου να προσδιοριστούν οι πραγματικές δημοσιονομικές επιπτώσεις, ελήφθησαν υπόψη τα πρόσωπα που είναι εγγεγραμμένα στα μητρώα ΦΠΑ, των οποίων η συνολική αξία των πράξεων για την δήλωση ΦΠΑ για το 2018 κυμαινόταν μεταξύ 40 000 EUR και 50 000 EUR και τα οποία δεν ήταν εγγεγραμμένα στα μητρώα ΦΠΑ το 2017. Οι δημοσιονομικές επιπτώσεις θεωρείται ότι είναι το συνολικό ποσό του ΦΠΑ που δηλώθηκε από τα πρόσωπα που είναι εγγεγραμμένα στα μητρώα ΦΠΑ, το οποίο το 2018 ανήλθε σε 2,8 εκατ. EUR. Ο αριθμός των εν λόγω εγγεγραμμένων υποκείμενων στον ΦΠΑ είναι 2 636·και μπορεί να θεωρηθεί ότι αντιστοιχεί στην αύξηση του αριθμού των υποκείμενων στον ΦΠΑ ως αποτέλεσμα αυτού του μέτρου. Από τα στοιχεία από τις δηλώσεις ΦΠΑ για το 2019 προκύπτει ότι τα πρόσωπα που είναι εγγεγραμμένα στα μητρώα ΦΠΑ με συνολική αξία πράξεων που δηλώθηκαν στις δηλώσεις ΦΠΑ μεταξύ 40 000 EUR και 50 000 EUR, απέφεραν έσοδα ύψους 10,7 εκατ. EUR για τον κρατικό προϋπολογισμό, σε σύγκριση με 5,8 εκατ. EUR το 2018. Ως εκ τούτου, οι λετονικές αρχές καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι οι δημοσιονομικές επιπτώσεις στον κρατικό προϋπολογισμό από το μέτρο αυτό είναι θετικές, αν και ελαφρώς μικρότερες από ό, τι είχε προβλεφθεί αρχικά.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των λετονικών αρχών, η περαιτέρω μείωση του ορίου δεν θα έχει σημαντικές θετικές δημοσιονομικές επιπτώσεις ούτε θα αυξήσει τον αριθμό των εγγεγραμμένων για σκοπούς ΦΠΑ, διότι, όπως προκύπτει από τα πραγματικά στοιχεία για το 2018, οι επιπτώσεις σε δημοσιονομικούς όρους και σε όρους αριθμού επιχειρήσεων ήταν μικρότερες από τις προβλεπόμενες. Αντιθέτως, αύξηση του ορίου, για παράδειγμα στα 50 000 EUR, θα είχε αρνητικές δημοσιονομικές επιπτώσεις.

Το μέτρο παρέκκλισης θα είναι προαιρετικό για τους υποκείμενους στον φόρο. Οι υποκείμενοι στον φόρο θα μπορούν να επιλέξουν την υπαγωγή στο κανονικό καθεστώς του ΦΠΑ σύμφωνα με το άρθρο 290 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ, διότι η Λετονία θα προβεί σε υπολογισμό της αντισταθμιστικής αποζημίωσης σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 του Συμβουλίου.

2020/0138 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2017/2408 που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Λετονίας να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας[1], και ιδίως το άρθρο 395 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Σύμφωνα με το άρθρο 287 σημείο 10) της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, η Λετονία μπορεί να απαλλάσσει από τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) τους υποκείμενους στον φόρο των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει το ισόποσο των 17 200 EUR σε εθνικό νόμισμα, με βάση τον συντελεστή μετατροπής κατά την ημερομηνία προσχώρησής της.

(2) Με την εκτελεστική απόφαση 2010/584/ΕΕ[2] του Συμβουλίου, επιτράπηκε στη Λετονία να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ (στο εξής: το μέτρο παρέκκλισης) για απαλλαγή από τον ΦΠΑ των υποκείμενων στον φόρο με ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει το ποσό των 50 000 EUR έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013. Το μέτρο παρέκκλισης παρατάθηκε με την εκτελεστική απόφαση 2014/796/ΕΕ του Συμβουλίου[3] μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2017.

(3) Με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/2408[4] του Συμβουλίου, επιτράπηκε στη Λετονία να παρατείνει περαιτέρω το μέτρο παρέκκλισης έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 και να μειώσει το κατώτατο όριο απαλλαγής από 50 000 EUR σε 40 000 EUR.

(4) Με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 17 Απριλίου 2020, η Λετονία ζήτησε την άδεια να συνεχίσει να εφαρμόζει το μέτρο παρέκκλισης έως τις 31

[1] ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1.

[2] Εκτελεστική απόφαση 2010/584/ΕΕ του Συμβουλίου, της 27ης Σεπτεμβρίου 2010, που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Λετονίας να εφαρμόσει μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 256 της 30.9.2010, σ. 29).

[3] Εκτελεστική απόφαση 2014/796/ΕΕ του Συμβουλίου, της 7ης Νοεμβρίου 2014, που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Λετονίας να εφαρμόσει μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 330 της 15.11.2014, σ. 46).

[4] Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/2408 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2017, που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Λετονίας να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 342 της 21.12.2017, σ. 8).

Δεκεμβρίου 2024, ημερομηνία μέχρι την οποία τα κράτη μέλη πρέπει να μεταφέρουν στο εθνικό δίκαιο την οδηγία (ΕΕ) 2020/285 του Συμβουλίου[5], η οποία θεσπίζει απλούστερους κανόνες ΦΠΑ για τις μικρές επιχειρήσεις. Η εν λόγω οδηγία καθορίζει επίσης το ανώτατο όριο που επιτρέπει στα κράτη μέλη να απαλλάσσουν τους υποκείμενους στον φόρο, των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών στο κράτος μέλος δεν υπερβαίνει τα 85 000 EUR ή το ισόποσο σε εθνικό νόμισμα.

(5) Με επιστολή της 19ης Μαΐου 2020, η Επιτροπή ενημέρωσε τα άλλα κράτη μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, σχετικά με το αίτημα της Λετονίας. Με επιστολή της 20ής Μαΐου 2020, η Επιτροπή γνωστοποίησε στη Λετονία ότι διέθετε όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εξέταση του αιτήματος.

(6) Το μέτρο παρέκκλισης συνάδει με την οδηγία (ΕΕ) 2020/285, η οποία αποσκοπεί στη μείωση του κόστους συμμόρφωσης των μικρών επιχειρήσεων όσον αφορά τον ΦΠΑ και των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο, καθώς και στη μείωση του αρνητικού αντίκτυπου της μετάβασης από την απαλλαγή στη φορολόγηση (το λεγόμενο «φαινόμενο του κατώτατου ορίου»). Επιδιώκει επίσης να διευκολύνει τη συμμόρφωση των μικρών επιχειρήσεων καθώς και την παρακολούθηση από τις φορολογικές διοικήσεις. Το κατώτατο όριο των 40 000 EUR συνάδει με το άρθρο 284 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2020/285.

(7) Το μέτρο παρέκκλισης θα παραμείνει προαιρετικό για τους υποκείμενους στον φόρο. Οι υποκείμενοι στον φόρο δύνανται πάντοτε να επιλέξουν την υπαγωγή στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ σύμφωνα με το άρθρο 290 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ.

(8) Βάσει των πληροφοριών που προσκόμισε η Λετονία, το μέτρο παρέκκλισης θα έχει αμελητέα μόνο επίπτωση στο συνολικό ποσό των φορολογικών εσόδων που εισπράττει η Λετονία στο στάδιο της τελικής κατανάλωσης.

(9) Το μέτρο παρέκκλισης δεν θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στους ίδιους πόρους της Ένωσης που προέρχονται από τον ΦΠΑ, διότι η Λετονία θα προβεί σε υπολογισμό της αντισταθμιστικής αποζημίωσης σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 του Συμβουλίου[6].

(10) Δεδομένων των δυνητικά θετικών επιπτώσεων του μέτρου παρέκκλισης στη μείωση του διοικητικού φόρτου και του κόστους συμμόρφωσης για τις μικρές επιχειρήσεις και τις φορολογικές αρχές και της απουσίας σημαντικής επίπτωσης στα συνολικά έσοδα από τον ΦΠΑ, θα πρέπει να επιτραπεί στη Λετονία να συνεχίσει να εφαρμόζει το μέτρο παρέκκλισης.

(11) Η άδεια εφαρμογής του μέτρου παρέκκλισης θα πρέπει να ισχύει για περιορισμένο διάστημα. Το χρονικό διάστημα θα πρέπει να είναι επαρκές ώστε να καθίσταται δυνατή η εκτίμηση της αποτελεσματικότητας και της καταλληλότητας του ορίου. Επιπλέον, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2020/285, τα κράτη μέλη πρέπει να θεσπίσουν και να δημοσιεύσουν, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024, τις αναγκαίες

[5] Οδηγία (ΕΕ) 2020/285 του Συμβουλίου της 18ης Φεβρουαρίου 2020 για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας όσον αφορά το ειδικό καθεστώς για τις μικρές επιχειρήσεις και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 904/2010 όσον αφορά τη διοικητική συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών με σκοπό την παρακολούθηση της ορθής εφαρμογής του ειδικού καθεστώτος για τις μικρές επιχειρήσεις (ΕΕ L 62 της 2.3.2020, σ. 13).

[6] Κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 1989, για το ομοιόμορφο οριστικό καθεστώς είσπραξης των ιδίων πόρων που προέρχονται από το φόρο επί της προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 155 της 7.6.1989, σ. 9).

νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με το άρθρο 1 της εν λόγω οδηγίας και να εφαρμόσουν τις διατάξεις αυτές από την 1η Ιανουαρίου 2025. Συνεπώς, είναι σκόπιμο να επιτραπεί στη Λετονία να εφαρμόσει το μέτρο παρέκκλισης έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

(12) Επομένως, η εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/2408 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Στο άρθρο 2 της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2017/2408, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.».

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Λετονίας.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος